

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 14. 2. 2024 o dovolání, které podal obviněný _____, nar. _____ v Čeladné, trvale bytem _____, proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 7. 2023, sp. zn. 4 To 155/2023, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Novém Jičíně pod sp. zn. 19 T 94/2021, takto:

- I. Z podnětu dovolání obviněného _____ podle § 265k odst. 1 trestního řádu **zrušuje** usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 7. 2023, sp. zn. 4 To 155/2023, a jemu předcházející rozsudek Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 3. 4. 2023, sp. zn. 19 T 94/2021.

Podle § 265k odst. 2 věty druhé trestního řádu **se zrušují** i další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

- II. Podle § 265l odst. 1 trestního řádu **se přikazuje** Okresnímu soudu v Novém Jičíně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Odůvodnění:

I.

1. **Rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 3. 4. 2023, sp. zn. 19 T 94/2021**, byl obviněný _____ uznán vinným přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, a to na podkladě skutkového stavu spočívajícího v tom, že *dne 12. 5. 2021 v době nejméně od 06:07 hodin do 06:39 hodin ve Frenštátě pod Radhoštěm, okres Nový Jičín, na pozemní komunikaci I/58 ulice Pod Šenkem řídil motocykl zn. Cagiva bez RZ, přestože věděl, že mu byl rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně sp. zn. 19 T 3/2021 ze dne 12. 4. 2021, který nabyl právní moci téhož dne, mj. uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 18 měsíců.*
2. Za to byl obviněný odsouzen podle § 337 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 15 (patnácti) měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.
3. Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku byl dále obviněnému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 2 (dvou) let.
4. Proti rozsudku Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 3. 4. 2023, sp. zn. 19 T 94/2021, podal obviněný odvolání směřující do všech výroků napadeného rozsudku.

5. O odvolání rozhodl **Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 31. 7. 2023, sp. zn. 4 To 155/2023**, a to tak, že odvolání obviněného podle § 256 tr. ř. zamítl.

II.

6. Proti citovanému usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 7. 2023, sp. zn. 4 To 155/2023, podal obviněný prostřednictvím svého advokáta **dovolání** (č. l. 296-299 spisu), v rámci něhož uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. s tím, že rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaku trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů. Obviněný uvádí, že nesouhlasí s konstrukcí skutkového děje, ke které soudy dospěly, neboť tato nevychází z provedeného dokazování. Soudy se nedostatečně zabývaly jeho jednotlivými vnesenými námitkami a neprovedly jím navrhované důkazy. Skutkové okolnosti navíc nebyly doplněny tak, jak požadoval odvolací soud ve zrušujícím usnesení ze dne 21. 3. 2022, č. j. 4 To 48/2022-148.
7. S odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 4. 6. 1998, sp. zn. III. ÚS 398/97, uvedl, že vyvozování skutkových zjištění, která nevyplývají z provedeného dokazování je nepřípustné. Poukázal na svědeckou výpověď svědka _____, který nebyl schopen říct, zda se jednalo o stejnou motorku, kterou viděl opakovaně jezdit po silnici, jakou měla barvu, neztotožnil ani osobu, která ji měla řídit. Svědek _____ rovněž neztotožnil osobu řídící motorku, osobu v helmě (tj. dovolatele) motorku řídit neviděl. Svědek _____ jej sice zná, ale řídit motorku ho rovněž neviděl. Svědecké výpovědi se pak neshodují v tom, jaké oblečení měla mít osoba řídící motorku na sobě, zda se při jízdě chovala agresivně či nikoli. Svědek _____ jasně uvedl, že jej k motorce dovezl, tedy na ní nemohl dovolatel na místo přijet. Svědek _____ řidiče motorky fakticky neviděl, motorku viděl až zpětně ze záznamu kamer, kdy uvedl, že s nejvyšší pravděpodobností, ale ne na 100 % se jedná o stejnou motorku a stejnou osobu, kterou viděl na záznamu, ale popis oblečení se i u něho odlišuje. Nelze tedy jednoznačně určit, zda svědkové viděli tutéž osobu.
8. Za zcela nedostatečné k uznání jeho viny považuje obviněný skutečnost, že jediným podkladem pro odsuzující rozsudek je tvrzení svědka _____ a jím učiněné záznamy z kamerového záznamu, který nikdo jiný neviděl a který se podle dovolatele zcela úmyslně nedochoval, resp. byl zničen. Soudy nijak nezjišťovaly skutečnost, z jakého důvodu se klíčový důkaz záznamem kamerového záznamu nedochoval. Pokud jej policisté shlédli na pracovišti svědka _____, proč si nezaznamenali časy průjezdu do protokolu, proč to udělal svědek _____ a proč nebyl záznam polici předán. Nebylo jakkoli zjišťováno, kde byla předmětná kamera umístěna, jak daleko byla od silnice, o jaký typ kamerového zařízení se jednalo, na jaký směr byla zaměřena, v jaké kvalitě byl záznam pořizován a jakým způsobem byl nastavován čas snímání dané kamery.
9. Obviněný dále namítá, že nebyly provedeny jím navrhované důkazy, konkrétně záznamy telekomunikačního provozu z předmětného dne, aby bylo možno prokázat přesné časy jeho hovorů. Rovněž rozporuje skutečnosti, které byly soudy dovozeny z mapy ze serveru mapy.cz, které měly mapovat trasy dovolatele a svědka _____. Trvá na tom, že od _____ přijal hovor v 6:15 hodin a nemohl tedy v časech 6:07 – 6:15, 6:22 – 6:28 a ani v 6:39 motorku řídit. Skutečnost, že tuto osobu nebyly orgány činné v trestním řízení schopné ztotožnit a vypátrat, nemůže být dána k tíži dovolatele. Z důvodu likvidace kamerového záznamu nebylo jakkoli prokázáno, že

v čase průjezdu 6:28 a 6:39 se jednalo o tutéž motorku. Pokud není možno prokázat skutečnost, že v čase 6:39 se na záznamu objevuje stejná motorka, argumentace a řetězec nepřímých důkazů se zcela rozpadá.

10. Závěrem s odkazem na judikaturu Ústavního soudu uvedl, že je to stát, kdo prokazuje vinu obviněného, a nikoli obviněný, kdo prokazuje svou nevinu. Není-li pak v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny důvodné pochybnosti ve vztahu ke skutku či osobě pachatele, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, je nutno rozhodnout ve prospěch obviněného, kdy ani vysoký stupeň podezření sám o sobě ještě není s to vytvořit zákonný podklad pro odsuzující výrok.¹ Obviněný tak shledává porušení principu *in dubio pro reo*.
11. S ohledem na uvedené námitky proto obviněný namítl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 7. 2023, č. j. 4 To 155/2023-280, a zrušil rovněž rozsudek Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 3. 4. 2023, č. j. 19 T 94/2021-208 jako součást vadného řízení předcházejícího rozhodnutí odvolacího soudu, a v souladu s § 265m odst. 1 věta první tr. ř. sám rozhodl rozsudkem tak, že se dovolatel zprošťuje obžaloby v plném rozsahu.
12. K dovolání obviněného se ve smyslu znění § 265h odst. 2 věty první tr. ř. písemně vyjádřila **státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství** (dále jen „státní zástupkyně“) v rámci vyjádření doručeném Nejvyššímu soudu dne 6. 11. 2023, sp. zn. 1 NZO 809/2023.
13. Poté, co zopakovala dosavadní průběh řízení a námitky obviněného, uvedla, že je třeba odmítnout tvrzení obviněného, že rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů. Veškeré námitky, které obviněný v této souvislosti vznáší, kvalitativně nepřekračují meze prosté polemiky s názorem soudů na to, jak je třeba ten, který důkaz posuzovat a jaký význam jí připisovat z hlediska skutkového děje.
14. Státní zástupkyně konstatovala, že jednání obviněného je prokázáno zejména výpovědí svědka , který viděl na kamerovém záznamu průjezdy a tlačení předmětného motocyklu, které časově zapsal na listinu provedenou k důkazu a který bez pochybnosti uvedl, že motocykl na záznamu a ten, který mu byl ukázán policií na fotodokumentaci, jež stál před jeho firmou a u něhož byl zajištěn obviněný, je totožný. V listině, na níž svědek zaznamenal průjezdy motocyklu, je zaznamenán průjezd v čase 6:07 a 6:15, 6:22 a 6:28 a 6:39 a následné tlačení motocyklu v čase 6:48 a 6:55. Správně okresní soud konstatoval, že je zjevné, že verze skutkového děje prezentovaná obviněným je nereálná, smyšlená, s cílem vyvinít se z protiprávního jednání. Nad rámec uvedeného prvoinstanční soud poukázal především na skutečnost, že je zcela nelogické a tudíž nevěrohodné, že svědek , který spěchal údajně za svým strýcem s klíči, by volil delší trasu, když zároveň na kratší dojezdové trase do místa bydliště jeho strýce (tedy cestou na kruhovém objezdu doprava směr Kopřivnice) měl na obviněného čekat s motocyklem. I výpověď tohoto svědka správně soud prvního stupně

¹ Nález Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2017, sp. zn. II. ÚS 4266/16, resp. nález Ústavního soudu ze dne 6. 3. 2020, sp. zn. II ÚS 2929/18.

považoval za nepravdivou, účelovou a vedenou snahu pomoci obviněnému vyvinít se, přičemž tento je jeho dlouhodobým kamarádem.

15. Vzhledem k výše uvedeným závěrům státní zástupkyně navrhla, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., jako zjevně neopodstatněné. Současně navrhla, aby tak Nejvyšší soud učinil v neveřejném zasedání, a to i pro případ postupu podle § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř.

III.

16. **Nejvyšší soud jako soud dovolací** (§ 265c tr. ř.) především zkoumal, zda je výše uvedené dovolání přípustné, zda bylo podáno včas a oprávněnou osobou, zda má všechny obsahové a formální náležitosti a zda poskytuje podklad pro věcné přezkoumání napadeného rozhodnutí či zda tu nejsou důvody pro odmítnutí dovolání. Přitom dospěl k následujícím závěrům:
  17. Dovolání proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 7. 2023, sp. zn. 4 To 155/2023, je přípustné z hlediska ustanovení § 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř., protože bylo rozhodnuto ve druhém stupni, dovolání napadá pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, přičemž směřuje proti rozhodnutí, jímž byl zamítnut řádný opravný prostředek proti rozsudku, kterým byl obviněný uznán vinným a byl mu uložen trest. Obviněný je podle § 265d odst. 1 písm. c) tr. ř. osobou oprávněnou k podání dovolání (pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká). Dovolání, které splňuje náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř., podal prostřednictvím svého obhájce, tedy v souladu s ustanovením § 265d odst. 2 tr. ř., ve lhůtě uvedené v § 265e odst. 1 tr. ř. a na místě určeném tímž zákonným ustanovením.
  18. Podanému dovolání je nejprve nutno vytknout, že ačkoliv obviněný v něm uplatnil toliko dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., je tento nutno posuzovat ve spojení s dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. (konkrétně s jeho druhou alternativou), neboť z obsahu dovolání je zřejmé, že obviněný svojí argumentací nebrotí pouze proti rozhodnutí odvolacího soudu, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání, ale také proti rozhodnutí soudu nalézacího, který ho uznal vinným žalovaným skutkem a uložil mu trest odnětí svobody a trest zákazu činnosti. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. v jeho druhé alternativě je přitom dán tehdy, jestliže bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až l).
  19. Nejvyšší soud nicméně k právě uvedené vadě podaného dovolání nepřihlížel, neboť napadené rozhodnutí a řízení mu předcházející bylo možno na jeho podkladě přezkoumat, a to z hlediska dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. (v jeho druhé alternativě) ve vztahu k dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.
  20. Dovolací důvod podle **§ 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.** je dán tehdy, *jestliže rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhané podstatné důkazy.*

21. Uvedený dovolací důvod dopadá na případy, kdy soudy pochybily naprosto markantním a křiklavým způsobem narážejícím na limity práv spojených se spravedlivým procesem, jež jsou chráněny právními předpisy nejvyšší právní síly. Rozlišuje tři základní situace – opomenutý důkaz, nepřipustný důkaz, skutková zjištění nemají návaznost na provedené dokazování (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 11. 2004, sp. zn. III. ÚS 177/04). Jedná se tedy o situace, kdy se nesprávná realizace důkazního řízení dostává do kolize s postuláty spravedlivého procesu (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05, nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 3. 2004, sp. zn. I. ÚS 4/04). Je však třeba mít na paměti, že právo na spravedlivý proces není možno vykládat tak, že obviněnému garantuje úspěch v řízení či zaručuje právo na rozhodnutí, jež odpovídá jeho představám (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2005, sp. zn. II. ÚS 681/04). *Uvedeným základním právem je „pouze“ zajišťováno právo na spravedlivé soudní řízení, v němž se uplatní všechny zásady soudního rozhodování podle zákona a v souladu s ústavními principy.*
22. Námitku procesní nepoužitelnosti důkazů obviněný nevznáší. Je však přesvědčen o tom, že ve věci nebyl proveden jím navrhovaný důkaz, a to záznam telekomunikačního provozu ze dne 12. 5. 2021, který by prokázal přesné časy jeho hovorů.
23. Nejvyšší soud podotýká, že ustanovení **§ 2 odst. 5, 6 tr. ř.** nestanoví žádná pravidla, jak pro míru důkazů potřebných k prokázání určité skutečnosti, tak stanoví relativní váhu určitých typů či druhů jednotlivých důkazů. Rozhodování o rozsahu dokazování spadá do výlučné kompetence nalézacího, potažmo odvolacího soudu. Soud totiž v každé fázi řízení zvažuje, které důkazy je třeba provést, případně zda a nakolik se jeví být nezbytným dosavadní stav dokazování doplnit. Shromážděné důkazy soud hodnotí podle vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností jednotlivě i v jejich souhrnu. S přihlédnutím k obsahu již provedených důkazů tedy usuzuje, nakolik se jeví např. návrhy stran na doplnění dokazování stěžejní a zda jsou tyto důvodné, a které mají naopak z hlediska zjišťování skutkového stavu věci jen okrajový, nepodstatný význam.
24. Obecně lze uvést, že tzv. opomenuté důkazy jsou takové, o nichž v řízení nebylo soudem rozhodnuto, případně jimiž se soud podle zásady volného hodnocení důkazů nezabýval. Uvedený postup by téměř vždy založil nejenom nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí, ale současně též jeho protiústavnost, neboť podle Ústavního soudu je třeba zásadu spravedlivého procesu vyplývající z čl. 36 Listiny základních práv a svobod vykládat tak, že v řízení před obecným soudem musí být dána jeho účastníkovi mimo jiné i možnost navrhnout důkazy, jejichž provedení pro prokázání svých tvrzení pokládá za potřebné. Tomuto procesnímu právu účastníka pak odpovídá povinnost soudu nejen o navržených důkazech rozhodnout, ale také – pokud návrhu na jejich provedení nevyhoví – ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl. Jestliže tak obecný soud neučiní, zatíží své rozhodnutí nejen vadami spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v hlavě páté Listiny a v důsledku toho i s čl. 95 odst. 1 Ústavy České republiky (k tomu nálezy Ústavního soudu uveřejněné ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu ve věcech III. ÚS 51/96 – svazek 8, nálezy č. 57, sp. zn. II. ÚS 402/05, číslo judikátu 2/2006 nebo sp. zn. IV. ÚS 802/02, číslo judikátu 58/2004). Ačkoliv soud není povinen provést všechny navržené důkazy (k tomu nálezy Ústavního soudu ve věci sp. zn. III. ÚS 150/93), z hlediska práva na spravedlivý proces musí jeho rozhodnutí i v tomto směru respektovat klíčový požadavek na náležité odůvodnění ve smyslu

ustanovení § 125 odst. 1 tr. ř. nebo § 134 odst. 2 tr. ř. (k tomu např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1285/08).

25. Je nicméně třeba mít na paměti, že uvedený dovolací důvod dopadá na případy, kdy nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy. Stěžejní je zde slovo podstatné, tedy takové, které se jeví nezbytným k ustálení skutkového stavu projednávané věci a v míře nezbytné pro řádné a spravedlivé rozhodnutí ve věci. Proto ani případné zamítnutí důkazního návrhu bez adekvátního odůvodnění by ještě samo o sobě nevedlo k závěru o porušení práva na spravedlivý proces (viz např. rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Dorokhov proti Rusku* ze dne 14. 2. 2008, stížnost č. 66802/01). K porušení tohoto práva totiž nedochází v důsledku samotného nevyhovění důkaznímu návrhu obviněného či nerozvedení podrobných důvodů pro takový postup. Nerespektování uvedeného práva na spravedlivý proces je založeno právě až situací, pokud by neprovedení takového důkazu současně představovalo závažný deficit z hlediska plnění povinnosti zjištění skutkového stavu věci, o němž nevznikají důvodné pochybnosti.
26. Návrh na doplnění dokazování, výpisy záznamů telekomunikačního provozu byl poprvé a naposledy vznesen během veřejného zasedání dne 31. 7. 2023 (protokol na č. 1. 277 spisu). Usnesením byl tento návrh v rámci veřejného zasedání zamítnut. Odvolací soud se k návrhu vyjádřil krátce v bodě 17. odůvodnění napadeného usnesení, kde uvedl, že tento shledal s ohledem na zjištěný skutkový stav nadbytečným, a to i s přihlédnutím odstupu času od spáchání skutku a době, po níž jsou právnické osoby provozující telekomunikační služby povinny takové záznamy uchovávat. Upozornil rovněž na to, že by jejich vyžádání nebylo vzhledem k podmínkám ustanovení § 88a tr. ř. možno vyžadovat.
27. S ohledem na výše uvedené je tedy možno konstatovat, že návrh obviněného na doplnění dokazování nebyl soudy opomenut, a to ani stran odůvodnění jeho zamítnutí, byl však shledán nadbytečným, neboť soud dospěl k závěru, že by jeho provedení nebylo sto jakkoli změnit skutkový stav věci.
28. Obviněný naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. spatřuje nicméně zejména ve skutečnosti, že je dán zjevný rozpor mezi rozhodnými skutkovými zjištěními, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, a obsahem provedených důkazů.
29. Obecně lze uvést, že dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. není naplněn námitkami, které jsou prostou polemikou se skutkovými zjištěními soudů, se způsobem hodnocení důkazů nebo s postupem při provádění důkazů, nejde-li o kategorii nejtěžších vad důkazního řízení odpovídajících kategorii tzv. extrémního rozporu. Takovýto rozpor spočívá zejména v tom, že skutková zjištění soudů, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, nemají vůbec žádnou vazbu na obsah důkazů, jestliže skutková zjištění soudů nevyplývají z důkazů při žádném z logicky přijatelných způsobů jejich hodnocení, jestliže skutková zjištění soudů jsou pravým opakem toho, co je obsahem důkazů, na jejichž podkladě byla tato zjištění učiněna, apod. Zjevný rozpor skutkových zjištění s provedenými důkazy tedy nelze shledávat v tom, že obviněný není spokojen s důkazní situací a s jejím vyhodnocením, když mezi provedenými důkazy na jedné straně a skutkovými zjištěními na straně druhé je patrná logická návaznost. Na existenci zjevného rozporu nelze usuzovat jen proto, že z předložených verzí skutkového děje,

jednak obviněného a jednak obžaloby, se soudy přiklonily k verzi uvedené obžalobou. Jen sama skutečnost, že soudy hodnotí provedené důkazy odlišným způsobem než obviněný, neznamená automaticky porušení zásady volného hodnocení důkazů, zásady *in dubio pro reo*, případně dalších zásad spjatých se spravedlivým procesem.

30. Stručně řečeno, dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. neumožňuje polemiku s konkrétními provedenými důkazy a jejich hodnocení soudy, ale cílí na nápravu jen nejtěžších procesních vad při zjišťování skutkového stavu, popřípadě zcela zjevných logických deficitů při hodnocení provedených důkazů.
31. K obviněným namítanému porušení zásady *in dubio pro reo* pak lze uvést, že pouhé odlišné hodnocení obžalobou a obhajobou bez dalšího porušení této zásady nezakládá (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 12. 2015, sp. zn. 3 Tdo 1358/2015). Tato zásada přichází v úvahu za situace, kdy není možné žádným dokazováním odstranit pochybnosti o skutkové otázce podstatné pro rozhodnutí soudu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2017, sp. zn. 11 Tdo 1475/2016). Pouhé odlišné hodnocení obviněného tedy ani v případě, kdy by bylo konkretizováno vznesenými námitkami, nepostačuje pro závěr o pochybení soudů při hodnocení provedených důkazů (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 7. 2013, sp. zn. 3 Tdo 461/2013, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 8. 2014, sp. zn. 3 Tdo 892/2014, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 5. 2017, sp. zn. 3 Tdo 563/2017).
32. V judikatuře Nejvyššího soudu bylo mnohokrát poukazováno na to, že pravidlo *in dubio pro reo* vyplývá ze zásady presumpce nevinny zakotvené v čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a § 2 odst. 2 tr. ř. a má tedy vztah pouze ke zjištění skutkového stavu věci na základě provedeného dokazování, a to bez důvodných pochybností (§ 2 odst. 5 tr. ř.), kdy platí „v pochybnostech ve prospěch obviněného“. Je tudíž zjevné, že toto pravidlo má procesní charakter, týká se jen otázek skutkových a jako takové není samo o sobě způsobilé naplnit jakýkoli z dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 tr. ř. Nejvyšší soud však současně musí respektovat závazky, které pro něho plynou z norem vyšší právní síly, resp. je jeho povinností reagovat na garance poskytované obviněnému Listinou základních práv a svobod, stejně jako Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť Nejvyšší soud je jako článek soudní soustavy zavázán k ochraně základních práv (čl. 4 a 95 Ústavy České republiky).
33. Obviněný v podstatě namítá, že provedené dokazování není dostačující pro vyslovení závěru o jeho vině, kdy z žádného z provedených důkazů nelze bez důvodných pochybností vyvodit, že byl osobou řídící předmětný motocykl.
34. Závěr o vině obviněného v projednávané věci je postaven na nepřímých důkazech. Obecně lze uvést, že absentuje-li doznání pachatele, vychází orgány činné v trestním řízení zejména z přímých důkazů, jsou-li k dispozici. Nejčastěji se jedná o svědecké výpovědi poškozených nebo svědecké výpovědi osob, které byly spáchání trestného činu přímo přítomny a mohou tak vypovídat o tom, co přímo svými smysly vnímaly. Pokud však žádné přímé důkazy neexistují, je možno vinu pachatele dovést na podkladě tzv. důkazů nepřímých, které však musí vytvářet ucelený a na sebe logicky navazující řetězec důkazů, na jehož podkladě lze vinu pachatele „prokázat mimo jakoukoliv rozumnou pochybnost“, a to za současného respektování všech zásad spravedlivého procesu včetně zásady presumpce nevinny a z této plynoucího pravidla *in dubio pro reo*.

Pokud existují mezi nepřímými důkazy jakékoli mezery, je nepřípustné, aby tyto byly překlenovány případnými hypotézami soudu o tom, jak se skutek odehrál.

35. V projednávané věci se jedná o druhé rozhodnutí, kdy rozsudek ze dne 6. 1. 2022, č. j. 19 T 94/2021-139, jímž byl obviněný uznán vinným přečinem podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, byl k odvolání obviněného zrušen usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 3. 2022, č. j. 4 To 48/2022-148, neboť odvolací soud dospěl k závěru, že rozhodnutí nalézacího soudu je předčasné, skutková zjištění jsou neúplná, neboť vyplývají z neúplného dokazování a stávající důkazní situaci je třeba doplnit, přičemž obviněného za stávající důkazní situace nelze ztotožnit jako osobu, která předmětný motocykl řídila.
36. Nalézací soud následně provedl doplnění dokazování, kdy opětovně vyslechl svědky _____ a _____, nově vyslechl zasahujícího policistu _____ a svědky _____ a _____. Dále provedl důkaz výpisem trasy ze serveru www.mapy.cz k ověření nejkratší možné trasy jízdy obviněného a svědka _____ k odstavenému motocyklu s mezizastávkou v Lichnově (č. l. 201-203 spisu) a zvukový záznam z tísňové linky z předmětného dne.
37. K samotné důkazní situaci je možno uvést následující. Odvolací soud v dovoláním napadeném usnesení v bodě 12. konstatuje, že „byť výpověď obžalovaného potvrzuje svědek _____, který ho měl zavést k nepojízdné motorce, a svědci _____ a _____ ho z vytýkané činnosti přímo neusvědčují, je v dané věci stěžejní výpověď svědka _____, který viděl na kamerovém záznamu průjezdy a tlačení předmětného motocyklu, které časově zapsal na listinu provedenou k důkazu, a který bez pochybností uvedl, že motocykl na záznamu a ten, který mu byl ukázán policií na fotodokumentaci, jež stál před jeho firmou, a u něhož byl zajištěn obžalovaný, je totožný.“ Z uvedeného lze dovést pouze a toliko, že byl svědkem ztotožněn motocykl, u kterého byl následně zajištěn obviněný. Svědek _____, který uvedený záznam založený na č. l. 129 spisu vypracoval, uvedl, že si je zcela jistý, že motocykl, který stál odstavený před autoservisem a u něhož byl následně obviněný zajištěn, kdy svědkovi byla ukázána fotografie motocyklu pořízená policií, a motocykl, který shlédl na záznamu kamerového systému, je totožný, resp. jedná se o jeden a tentýž motocykl. K popisu osoby, která motocykl na záznamu řídila a následně tlačila, se však dle svých slov blíže vyjádřit nedokázal. Uvedl pouze, že měla přílbou, na níž převládala bílá barva, a pravděpodobně tričko. Fotografie na č. l. 11 spisu pak podle něho zachycuje osobu ve stejné helmě a oblečení, jaké viděl na záznamech kamerového systému, není si však již jistý bundou. Tu mohla mít osoba uvázanou třeba kolem pasu. Svědek uvedl, že s největší pravděpodobností, ale ne na 100 %, osoba, která řídila motocykl a osoba, která motocykl následně tlačila, byla jedna a tatáž, neboť měla stejné oblečení, resp. jednalo se současně o osobu, která následně byla u čerpací stanice a rovněž poté s policisty (protokol o hlavním líčení ze dne 22. 3. 2023, č. l. 204 spisu). Svědek _____ je jedinou osobou, která viděla předmětný motocykl v pohybu, resp. viděla, že by ho řídila nějaká osoba, byť pouze na kamerovém záznamu. Svědci _____ a _____ pouze viděli osobu, která se kolem motocyklu pohybovala. Svědek _____ popsal osobu, kvůli níž volal na tísňovou linku, jako osobu „v přílbě a v motorkářském“, již si nevzpomíná, „zda měla kombinézu, ale určitě měla oblečenou motorkářskou bundu“. Motocykl tento svědek neztotožnil (bod 11. odůvodnění rozsudku nalézacího soudu). Svědek _____ uvedl, že osobu, kvůli které volali se svědkem _____ policii, u motorky neviděl,

osoba podle něj měla „na sobě nějakou béžovou nebo bílou bundu, měl bílou helmu, zbytkem si není jistý“ (bod 12. odůvodnění rozsudku nalézacího soudu). Ani tento svědek motocykl neztotožnil. Svědek , zasahující policista, uvedl, že nikoho motocykl řídit neviděl, viděl však u motocyklu obviněného, který měl na hlavě bílou helmu, jiné detaily jeho oblečení si již nevybavoval, „možná černé tričko, ale nevím to přesně“ (protokol o hlavním líčení ze dne 30. 5. 2022, č. 1. 160 spisu).

38. Na podkladě uvedeného nelze dospět k závěru, že by i po doplnění dokazování byly pochybnosti stran ztotožnění obviněného jako osoby, která řídila předmětný motocykl, odstraněny. Žádný ze svědků nemůže skutečnost, že řidičem byl obviněný, potvrdit. Svědci se ani neshodují v tom, co měl obviněný zcela prokazatelně na sobě. Nelze přehlédnout, že jediný, kdo podává bližší vysvětlení k tomu, co měla osoba řídící motocykl na sobě, je svědek , který byl osobou, která jako jediná viděla záznamy kamerového systému, nicméně byl i osobou, které byla následně ukázána fotografie, na níž je obviněný zachycen v helmě po svém převozu na policejní stanici. Na této fotografii má na sobě bílou motorkářskou helmu, tmavé tričko, kalhoty a rovněž tmavou bundu.
39. Je třeba rovněž vzít v potaz, že údaje zachycené svědkem , tj. časy průjezdů motocyklu, nelze jakkoli nezávisle ověřit. Záznam kamerového systému se nedochoval, resp. byl nenávratně ztracen poté, co se příslušné pasáže vymazaly, přičemž svědek , v rámci své výpovědi u hlavního líčení dne 22. 3. 2023 uvedl, že časy na kamerovém záznamu „mohly být o hodinu posunuty“, nicméně dle jeho tvrzení „mám za to, že seděly“ (č. 1. 204 spisu). V rámci své výpovědi u hlavního líčení dne 16. 11. 2021 uvedl, že „čas na kamerovém záznamu může být o pár minut posunutý, ale zhruba to sedí“ (č. 1. 132 spisu). Současně uvedl v rámci výpovědi u hlavního líčení dne 16. 11. 2021 (č. 1. 132 spisu), že ze záznamu nešlo odhadnout, zda se motocykl pohyboval pomalu nebo rychle, neboť „kamera není úplně na 100 % plynulá“. Pokud nalézací, a potažmo odvolací soud staví závěr o vině obviněného na skutečnostech, které se z uvedeného důkazu podávají, pak nelze tyto nepřesnosti opomenout, resp. je třeba se s nimi řádně vypořádat. Závěry soudů týkající se časových souvislostí se podávají právě a jedině z výpovědi svědka , a jím dodaného listinného důkazu.
40. Uvedené skutečnosti jsou pak podkladem pro další úvahy soudu, který k důkazu provedl výpis trasy ze serveru www.mapy.cz, s nímž porovnával výpovědi obviněného a svědka , a údaje o průjezdech, jak byly zaznamenány svědkem . Odvolací soud v souladu s nalézacím soudem v bodě 13. napadeného usnesení konstatoval, že „verze skutkového děje prezentovaná obžalovaným je nereálná, smyšlená s cílem vyvinut se z protiprávního jednání“, kdy poukazoval na to, že bez zastavení by svědkem uvedená trasa trvala 10 minut, přičemž z údajů poskytnutých svědkem , se podává, že k poslednímu průjezdu motocyklu (kdy tedy byl předmětný motocykl ještě funkční) došlo v čase 6:39 hodin ve směru na Kopřivnici, přičemž již v čase 6:48 hodin byl obviněný zachycen, jak předmětný motocykl tlačí. Podle soudu je nereálné, aby v oněch 9 minutách došlo k tomu, že se motocykl stal nepojízdným, , zavolal obviněnému, ten zavolal svědkovi , který jej následně vyzvedl a odvezl na místo, kde se odstavený motocykl nacházel (body 13. a 14. napadeného usnesení). Uvedená myšlenková konstrukce se jeví logickou, a to i s ohledem na další skutečnosti odvolacím soudem uváděné (chybějící registrační značka, vztah svědka , a obviněného apod.),

pouze však za předpokladu, že časové údaje zaznamenané svědkem jsou zcela správné.

41. I pokud Nejvyšší soud uvedené závěry soudů přijme, je jejich výsledkem pouze vyvrácení verze skutkového děje tak, jak byla prezentována obviněným, resp. jsou tím vyvráceny tvrzení obviněného týkající se časových údajů, případně některých okolností týkajících se toho, jak se k uvedenému motocyklu dostal. Vyvrácení obhajoby obviněného, resp. části jeho obhajoby však neznamená, že tím dochází bez dalšího k potvrzení viny obviněného, tedy, že byl osobou, která předmětný motocykl řídila. A to ani ve spojitosti s dalšími ve věci provedenými důkazy. Jisté je, že provedeným dokazováním byl ztotožněn motocykl a obviněný byl ztotožněn jako osoba, která se pohybovala po silnici s přilbou na hlavě a v bezprostředním okolí motocyklu, případně jako osoba, která motocykl tlačila. V projednávané věci však neexistuje přímý důkaz, že obviněný byl rovněž osobou, která motocykl řídila, tedy přímý důkaz prokazující vinu obviněného nade všechnu pochybnost. Existuje zde pouze řetězec nepřímých důkazů, u kterého vyvstává otázka, zda je ucelený a na sebe logicky navazující. Nejvyšší soud je toho názoru, že nikoli, a to s ohledem na mnohé nesrovnalosti a zejména pak samotnou povahu provedených nepřímých důkazů, jak rozvedl výše v bodech 31. až 35.
42. Po zhodnocení věci dospěl Nejvyšší soud k závěru, že se v projednávané věci jedná o případ tzv. důkazní nouze. Pro závěr o tom, že vina obviněného byla *prokázána mimo jakoukoliv rozumnou pochybnost*, tedy že byl nade všechnu pochybnost osobou, která předmětný motocykl řídila, není dostatečný důkazní podklad. Uvedeným námitkám obviněného tedy Nejvyšší soud vyhověl, neboť shledal, že mezi skutkovým stavem dovozeným soudy a provedenými důkazy existuje zjevný rozpor, kdy učiněná skutková zjištění nemají oporu v provedených důkazech, resp. řetězec nepřímých důkazů není ucelený a na sebe logicky navazující, kdy soudy vycházely z listinného důkazu, jehož obsah nelze žádným způsobem spolehlivě ověřit. Soudy presumovaly správnost svědkem zaznamenaných časových údajů, byť svědek sám připustil, že nemusí být úplně přesné, dokonce by mohly být o hodinu posunuty.
43. Ústavní soud v rámci své rozhodovací činnosti mnohokrát judikoval, že není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny důvodné pochybnosti ve vztahu ke skutku či osobě pachatele, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, je nutno rozhodnout ve prospěch obviněného (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 1. 2009, sp. zn. II. ÚS 1975/08, nebo ze dne 5. 3. 2010, sp. zn. III. ÚS 1624/09). Ani vysoký stupeň podezření přitom sám o sobě není s to vytvořit zákonný podklad pro odsuzující výrok. Trestní řízení tedy vyžaduje ten nejvyšší možný stupeň jistoty, který lze od lidského poznání požadovat, alespoň na úrovni výše zmiňovaného obecného pravidla „prokázání mimo jakoukoliv rozumnou pochybnost“ (např. nález Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. IV. ÚS 260/05, nález Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. I. ÚS 553/05).

IV.

44. Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání obviněného je důvodné, a ze shora stručně rozvedených důvodů proto z jeho podnětu podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 7. 2023, sp. zn. 4 To 155/2023, a jemu předcházející rozsudek Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 3. 4. 2023, sp. zn.

19 T 94/2021, a podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Okresnímu soudu v Novém Jičíně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

45. Věc se tak vrací do stadia řízení před nalézacím soudem. V novém řízení bude nalézací soud povinen se v intencích zrušujícího rozhodnutí předmětnou věcí znovu zabývat a postupovat přitom v souladu s právním názorem, který k projednávaným právním otázkám zaujal Nejvyšší soud (§ 265s odst. 1 tr. ř.). Zejména je třeba postavit mimo veškerou pochybnost, že obviněný byl osobou, která řídila předmětný motocykl, a to v tvrzeném čase a místě. Přitom je nutno postupovat v souladu s právem na spravedlivý proces a dodržet základní zásady trestního řízení včetně zásady in dubio pro reo.
46. Protože vady napadeného rozhodnutí vytknuté dovoláním a zjištěné Nejvyšším soudem nebylo možné odstranit ve veřejném zasedání v řízení o dovolání, Nejvyšší soud podle § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. učinil toto rozhodnutí v neveřejném zasedání.
47. Nejvyšší soud učinil toto rozhodnutí za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

V Brně dne 14. 2. 2024

JUDr. Petr Šabata v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Šmukařová